

# Handleiding Bouwblokkenmodel social return Staatsbosbeheer

september 2021

Staatsbosbeheer wil zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen en hen ondersteunen op de weg daar naartoe.

Dit houdt in dat bij de uitvoering van een opdracht een percentage van de opdrachtsom wordt ingevuld door social return. Deze invulling geldt ook als er sprake is van meerwerk binnen de opdracht.

Bij aanbestedingen vult de opdrachtnemer (werkgever) een percentage van de opdrachtsom in door social return.

In deze handleiding geven we aan hoe door de opdrachtnemer invulling kan worden gegeven aan social return. Daarnaast laten we zien hoe de bouwblokkenmethode werkt om inspanningen voor de social return verplichting – de inspanningswaarde - te meten.

## Invulling social return

Er kan op verschillende manieren invulling worden gegeven aan social return. Dit kan bijvoorbeeld door:

- Duurzaam betaald werk aan werkzoekenden aan te bieden;
- Een stage- en/of leerwerkplek aan te bieden;
- Sociaal in te kopen. Neem producten en/of diensten af van sociale ondernemingen of sociale werkvoorzieningen die medewerkers in dienst hebben uit de doelgroep;
- Door kennis, expertise en/of middelen met de doelgroep te delen: bijvoorbeeld een klas van een praktijkschool adopteren, een cursus geven, scholing aanbieden of een rondleiding door uw bedrijf verzorgen;
- Initiatieven te ondersteunen gericht op het versterken van de sociale basis. Het gaat om thema's als talentontwikkeling, meedoen, gemeenschapskracht, veilige omgeving, werk, wonen, rondkomen, onderwijs en gezondheid.

## Kaders invulling social return

- De invulling van social return is maatwerk;
- Social return activiteiten moeten binnen de opdracht worden uitgevoerd, binnen de organisatie van de opdrachtnemer of zijn onderaannemer of leverancier;
- De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor het nakomen van de social return verplichting;
- De social return verplichting moet binnen de looptijd van de opdracht gerealiseerd en verantwoord worden;
- Het in dienst nemen van een werkloos werkzoekende geldt als invulling van social return voor de duur van de opdracht, met een maximum van 3 jaar als invulling social return;
- Heeft de opdrachtnemer maximaal zes maanden voor gunning van de opdracht een medewerker uit de doelgroep aangenomen? Dan geldt als invulling van social return de datum van de gunning tot maximaal 12 maanden na aanvang van de arbeidsovereenkomst.

## Inspanningswaarden in bouwblokken

Om de waarde van de inspanningen met betrekking tot social return te meten, gebruikt Staatsbosbeheer de bouwblokkenmethode. Dit gaat niet over uitgaven, bijvoorbeeld aan loon of uitkeringen. De inspanningswaarde gaat over hoe groot de afstand van de doelgroep tot de arbeidsmarkt is en uw inzet om die doelgroep aan betaald werk te helpen.

| Doelgroep                                                      | Jaartarief* t.b.v. invulling social return verplichting (op basis van fulltime dienstverband) | Doelgroep die bij opdrachtnemer te werk gesteld zijn mogen meetellen gedurende een periode van |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Participatiewet < 2 jaar (niet-arbeidsbeperkten)               | € 30.000,-                                                                                    | 2 jaar                                                                                         |
| Participatiewet > 2 jaar (niet-arbeidsbeperkten)               | € 40.000,-                                                                                    | 2 jaar                                                                                         |
| Participatiewet (vallend onder doelgroepregister/banenafpraak) | € 40.000,-                                                                                    | Altijd                                                                                         |
| WW < 1 jaar                                                    | € 10.000,-                                                                                    |                                                                                                |

|                                                                                                               |                     |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------|
|                                                                                                               |                     | 1 jaar             |
| WW > 1 jaar                                                                                                   | € 15.000,-          | 2 jaar             |
| WIA/WAO                                                                                                       | € 30.000,-          | Altijd             |
| Wajong                                                                                                        | € 35.000,-          | Altijd             |
| WSW (detachering en/of diensten)                                                                              | € facturen          |                    |
| WSW (in dienst nemen: valt onder doelgroepregister/banenafpraak)                                              | Betaalde rekening   |                    |
| Leerling BBL niveau 1 en 2 (leerbaan)                                                                         | € 20.000,- /jaar    | Opleidingsperiode  |
| Leerling BBL niveau 3 + 4 (leerwerkbaan)                                                                      | € 15.000,- /jaar    | Opleidingsperiode  |
| Leerling BOL (stage) MBO-niveau 1 en 2                                                                        | € 7.500,- /jaar     | Opleidingsperiode  |
| Leerling BOL (stage) MBO –niveau 3 + 4 (leerwerkbaan)                                                         | € 5.000,- / jaar    | Opleidingsperiode  |
| Leerling VSO/Praktijkonderwijs (AO na uitstroom)                                                              | € 25.000,-          | 4 jaar             |
| Leerling VSO Praktijkonderwijs (stage)                                                                        | € 5.000,-           | Opleidingsperiode  |
| Werkervaringsplek                                                                                             | € 750,- / per maand | 6 maanden          |
| Jongeren (tot 27 jaar) zonder startkwalificatie en ex-gedetineerden, aangemerkt als NUG                       | € 10.000,-          | 2 jaar             |
| Werkgestraften via reclassering Nederland                                                                     | Werkelijke kosten   |                    |
| MVO activiteiten (als invulling door plaatsingen uit doelgroepen, zoals hierboven bedoeld, niet mogelijk is.) | € 100,- / uur       |                    |
| Aanbieden vast dienstverband                                                                                  | € 10.000,- extra    | Eenmalig           |
| Werklozen > 50 jaar                                                                                           | € 5.000,- extra     | Eenmalig/naar rato |
| Statushouders                                                                                                 | € 5.000,- extra     | Eenmalig/naar rato |

### Maatwerk

Naast de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de bovengenoemde doelgroepen is er ook maatwerk mogelijk zoals bv.

- inkopen van producten en of diensten bij sociale ondernemers of sociale werkvoorziening;
- hulp, steun of kennis bieden aan een sociaal initiatief;
- delen van kennis, expertise en/of middelen met de doelgroep social return;
- Andere initiatieven die de mobiliteit van de doelgroep bevorderen.

### Maatwerk

| Inspanning opdrachtnemer                                                                  | Uw verantwoording van de inspanning                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Inkopen van producten en diensten bij sociaal ondernemers en/of sociale werkvoorzieningen | Factuur van gemaakte kosten (excl. btw) en/of loonkosten doelgroep social return. |
| Hulp, steun of kennis bieden aan een sociaal initiatief                                   | Per medewerker € 100,- per besteed uur.                                           |
| Delen van kennis, expertise en/of middelen met de doelgroep social return                 | Factuur van de gemaakte kosten of per medewerker € 100,- per besteed uur.         |
| Mobiliteit van doelgroep social return                                                    | In overleg met de contractbeheerder                                               |
| Ontwikkeltrajecten voor doelgroep social return                                           | In overleg met de contractbeheerder                                               |

### Toelichting op tabel

- De Participatiewet vervangt de Wet sociale werkvoorziening (WSW), Wet werk en bijstand (WWB) en een deel van de Wajong;
- WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
- WAO: Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;

- Doelgroep banenafspraken: doelgroep van de participatiewet met een indicatie banenafspraken van UWV, (voormalige) leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs (pro), inwoners met een WSW-indicatie, Wajongers met arbeidsvermogen.

### **Sociale inkoop als SROI invulling**

Dit kan als de sociale onderneming<sup>1</sup> onder onderstaande valt:

- Een sociale werkvoorziening (SW bedrijven of ook wel de sociale werkplaats genoemd);
- Een sociale onderneming (Sociale ondernemingen streven primair en expliciet een maatschappelijk doel na. Dat wil zeggen dat zij een maatschappelijk probleem willen oplossen. Daarnaast is een sociale onderneming financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd); De sociale onderneming moet deelnemer zijn van de “Code Sociale Ondernemingen”/ [www.codesocialeondernemingen.nl](http://www.codesocialeondernemingen.nl) of lid zijn van “Social Enterprise NL”/ [www.social-enterprise.nl](http://www.social-enterprise.nl);
- Een PSO-30+ gecertificeerde organisatie. (Indien niet gecertificeerd dient minimaal 30% van de werknemers van een dergelijke onderneming gehandicapt of kansarm te zijn, zie art. 2.82 lid 1 van de Aanbestedingswet 2012). <https://www.pso-nederland.nl/gecertificeerde-organisaties-2/online-marktplaats>

SW bedrijf: 100% van de rekening kan opgevoerd worden.

PSO 30+: 100% van de rekening kan opgevoerd worden.

Deelnemers Code sociale ondernemingen: 100% van de rekening kan opgevoerd worden.

Leden SocialEnterpriseNL: 50% van de rekening kan opgevoerd worden.

### **Proces na gunning**

Is de opdracht definitief aan gegund? Opdrachtnemer neemt dan binnen een week na definitieve gunning contact op met de contractbeheerder voor een adviesgesprek. Samen wordt er een plan van aanpak opgesteld. Hierin staat:

1. een korte omschrijving van de werkzaamheden binnen de opdracht;
2. de (verwachte) opdrachtsom en in te vullen social returnwaarde;
3. de bouwblokken die worden ingezet met een schatting van de in te vullen inspanningswaarde Het resultaat van deze fase is een plan dat concreet en realiseerbaar is. Opdrachtnemer zorgt ervoor dat het plan binnen drie weken na het adviesgesprek wordt voorgelegd aan de contractbeheerder voor deze opdracht. De contractbeheerder kan deze termijn op verzoek van de opdrachtnemer schriftelijk verlengen tot maximaal twaalf weken.

### **Resultaten vastleggen**

De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het nakomen van alle overeengekomen social return verplichtingen en legt hierover verantwoording af aan opdrachtgever.

Vragen of opmerkingen over social return tijdens de aanbestedingsprocedure kunnen gesteld worden in de nota van inlichtingen. Vragen bij de uitvoering van social return kunnen gesteld worden aan de contractbeheerder.

<sup>1</sup> Staatsbosbeheer volgt voor de definitie van een sociaal ondernemer de omschrijving zoals opgenomen in art. 2.82 van de Aanbestedingswet.